

ICL-IP TERNEUZEN BEHAALT CERTIFICAAT
ISO 50001 ENERGIEMANAGEMENTSYSTEMEN

NOOIT KLAAR MET ENERGIEBESPARING

Sinds deze zomer is ICL-IP Terneuzen in het bezit van het ISO 50001-certificaat. Daarmee toont het aan dat zijn energiemanagementsysteem is ingericht om continu verbetering in de eigen energieprestaties te realiseren. 'Het is een verdiepingsslag in energiebesparing.'

Tekst: Marloes Hooimeijer

De auditor heeft ons stevig langs de meetlat gelegd", zegt Edie Engels, *managing director* van ICL-IP Terneuzen, over de certificering voor ISO 50001 Energiemanagementsystemen. Dat is de internationaal geaccepteerde norm om aantoonbaar te maken dat een bedrijf inzicht heeft in zijn eigen energieverbruik, plannen heeft om energiereductie te realiseren en daarin daadwerkelijk resultaten laat zien. "Het verschil

met milieunorm ISO 14001, die wij ook hebben, is dat je daar vooral kijkt naar het energieverbruik in de keten", aldus Engels.

Na een certificeringstraject van een jaar mag ICL-IP Terneuzen, dat broom verwerkt voor industriële toepassingen, zich sinds eind juni ISO 50001-gecertificeerd noemen. In 2013 startte het bedrijf al een project om de energieconsumptie verder terug te brengen, de certificering brengt hierin 'een verdiepingsslag' en richt zich op continue

verbeteringen in energiemangement. Engels: "Je committeert je aan kwantificeerbare doelstellingen, het is niet vrijblijvend meer." Hugo van Zoest, *product engineer*, vult aan: "In onze beschrijving staat bijvoorbeeld dat we vijf verbetervoorstellen per jaar opleveren en wat daarvan de minimale energieverdienste moet zijn."

Stroomversnelling

Die kwantitatieve onderbouwing en meetbaarheid bleek voor de multi-productplant wel een uitdaging. "Wij maken meer dan tachtig verschillende producten, met allemaal hun eigen specifieke energieverbruik. Hoe toets je dat?", aldus Engels. Dit vraagstuk leidde tot een methode om het energiemangement op productniveau, procesniveau én plantniveau inzichtelijk te maken. "Het zorgt er automatisch voor dat je ook aandacht hebt voor de kleinere energieverbruiken, ►

'We willen best in class blijven presteren'

zoals voor de kantoorverlichting en koelkast. We gaan met een handmeter gestructureerd de plant door om warmte- en koudeverliezen op te sporen en tijdens shutdowns meten we stikstof- en persluchtverliezen van de installaties." Het normeringstraject heeft de energiebesparing op de plant in een stroomversnelling gebracht. Vergeleken met het referentiejaar 2015 is het verbruik van elektriciteit met 19 procent en het verbruik van gas met 12 procent gedaald. "ISO 50001 zorgt dat je verder kijkt dan de vanzelfsprekende ingrepen. Soms kijk je heel lang niet naar je standaard utilities; denk je dat je die geoptimaliseerd hebt, terwijl dit toch niet zo blijkt te zijn." Van Zoest geeft een voorbeeld: "We dachten dat ons koelingsapparaat goed functioneerde, maar toen we dat dieper gingen onderzoeken, bleek dat we tussen de 40 en 60 procent energie kunnen besparen op onze uiteindelijk grootste energieverbruiker."

Training

Een belangrijk onderdeel van de norm is dat het hele bedrijf betrokken is bij het energiebeleid. "Dat zie je terug tijdens de certificatie-audits", zegt Van Zoest. "De auditor vraagt de eerste de beste medewerker wat hij weet van het energiebeleid." Informatiebijeenkomsten en trainingen voor eigen medewerkers en contractors brachten de bewustwording op gang. "Je zoekt in zo'n training naar voorbeelden waarin de individuele medewerker kan laten zien dat hij

bewust met energie bezig is, daar invloed op uit kan oefenen. Een medewerker die een reparatie laat uitvoeren, kan bijvoorbeeld controleren of de monteurs de isolatie daarna goed hebben teruggezet." Verantwoording van de inspanningen en resultaten vindt plaats in de KPI-kwartaalrapportages (*key performance indicators*); op product-, proces- en plantniveau, gespecificeerd naar energiedragers als gas en elektra. Daarnaast is er een aparte werkgroep, met Van Zoest als trekker, die checkt of de afspraken worden nagekomen, prioriteiten stelt en het energiemanagementsysteem desnoods aanpast aan veranderende omstandigheden. Engels: "Daarmee houdt het momentum en blijf je effectief – zonder door te schieten."

Jaar na jaar

Die continue scherpte is volgens hem onmisbaar. "De kans dat je je ISO 14001-certificaat kwijtraakt vanwege een niet optimaal energiegebruik is beperkt, maar de kans dat je ISO 50001 verliest vanwege het niet halen van je doelstellingen voor energiereductie is groot. De norm dwingt je om jaar na jaar bezig te zijn met energiebesparing. Ieder jaar wordt getoetst of we ook feitelijk doen wat we in onze missie, visie en beleid hebben geformuleerd. Ook zonder norm kun je je als bedrijf verder ontwikkelen, maar we hebben het certificaat niet voor niets gehaald: we willen *best in class* blijven presteren." ■

ESD-SIC: AL SINDS 2015 ISO 50001-GECERTIFICEERD

Joost Demmink, manager proces-technologie bij ESD-SIC: "Recent hebben we de follow-up-audit voor ISO 50001 gehad. Ze vroegen flink door, maar het is goed verlopen – geen opmerkingen. Er was vooral veel aandacht voor de beschikbaarheid van onze kengetallen (energieprestatie-indicatoren) en hun onderlinge samenhang. Ik kon ze alle grafiekjes en trendbreuken laten zien. Door veel scherper te rapporteren, ons energieverbruik op de voet te volgen, zie je dingen die je vroeger niet zag. We speuren continu naar verbetermogelijkheden. 95 procent van ons energieverbruik zit in het verhitten van zand en petroleumcokes in de ovens en reactiewarmte om siliciumcarbide te produceren. Daar valt niet veel elektriciteit meer te besparen, al blijven we dat wel onderzoeken. We kijken nu ook veel beter naar onze hulpprocessen, 4 procent van ons totale energieverbruik. Relatief kleine projecten met korte terugverdientijden kunnen opgeteld toch een aardige energiebesparing opleveren. De afgelopen twee jaar hebben we op het oventerrein bijvoorbeeld een aanzienlijke elektriciteitsreductie gerealiseerd door de klep van onze grootste ventilator door een frequentieregelaar te vervangen en door in een voorzuiveringsapparaat voor ons afvalwater te investeren. Ons gasverbruik is met 0,1 procent marginaal in het totale energieverbruik. Voorheen hielden we het aardgasverbruik vooral bij om de gasrekening te kunnen controleren, nu kijken we waar nog gas te besparen valt, zoals door warmteterugwinning in de was- en kleedgebouwen. We doen mee aan de meerjarenafspraken energie-efficiency voor ETS-bedrijven (MEE), maar maken ons wel zorgen over de roep vanuit de overheid om extra energiebesparing. Het is voor ons lastig om nog grote klappen te maken. Met ISO 50001 houden we onszelf scherp en kunnen we goed aan de overheid laten zien wat we al allemaal doen en welke verbeteringen we realiseren."